

--- Pred vama je prijepis kratkih crtica i fotografija koje sam objavljivala na Facebook stranici umjetničkog projekta "Utkano pod kožu" od kraja ožujka do sredine svibnja 2021. godine kao trag svojih misli o ženskom naslijedu.

Objavljeni zapisi pratili su nastanak mojih novih kiparskih radova te gradili njihovu narativnu okosnicu.

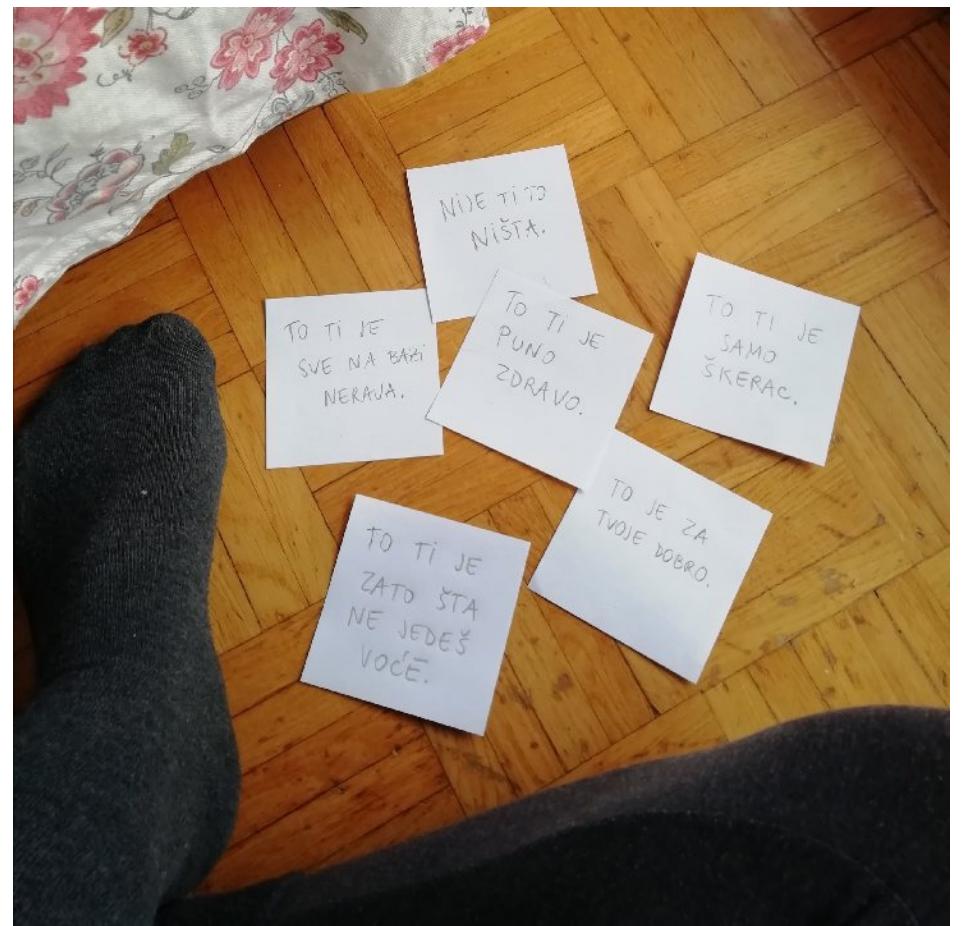
Ti radovi predstavljeni su na online izložbi na web stranici projekta "Utkano pod kožu" kroz nekoliko pristupa digitalnoj prilagodbi.

Zahvaljujem svima koji su me u ovoj potrazi pratili tragovima riječi.

30. ožujka 2021.

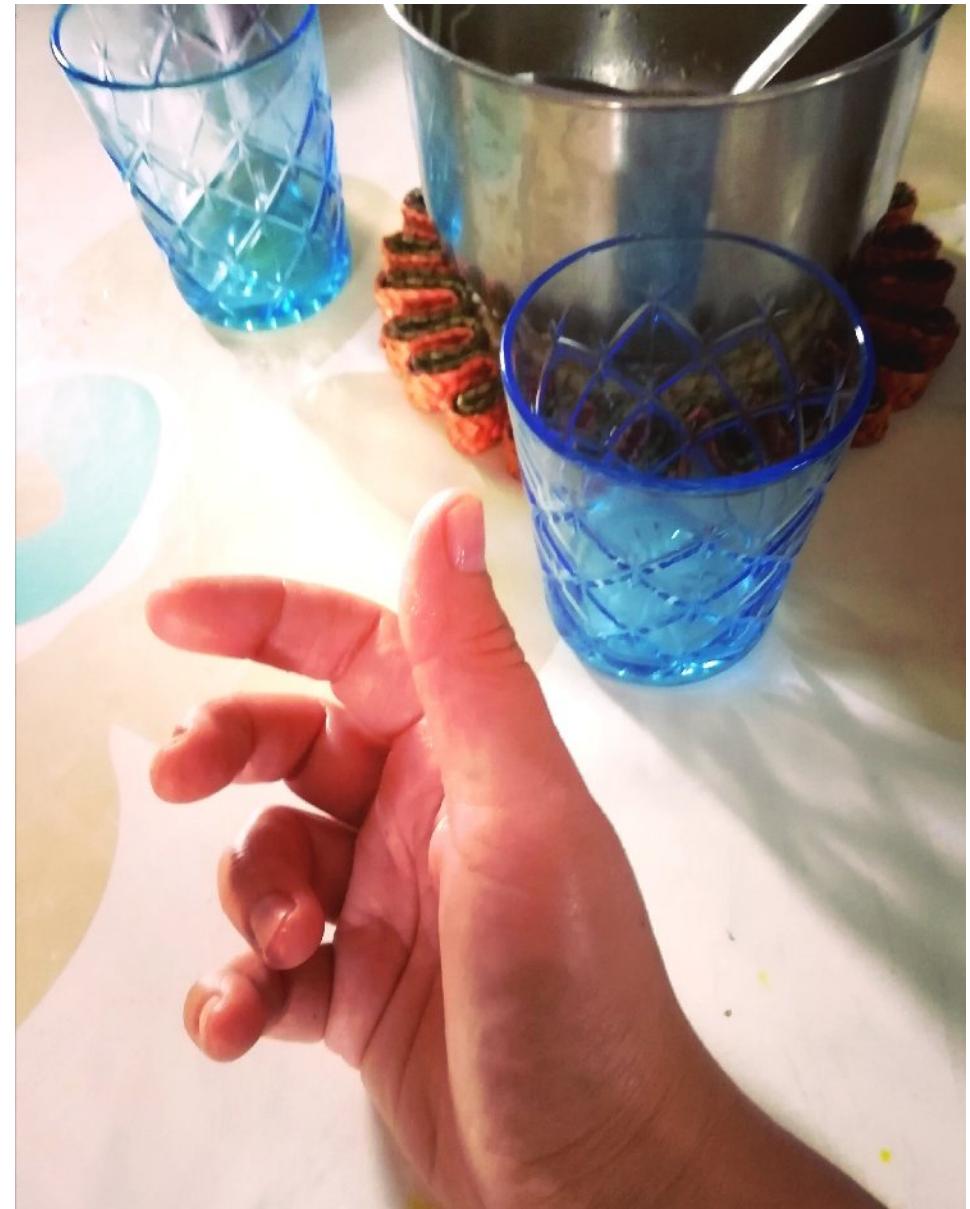
--- Šta god da me u životu strefi, bilo da se radi o sitnoj smetnji ili me nešto doslovno rastavi na proste faktore, tu je uvijek šuma iskusnih žena koje znaju naći pravu riječ.

11. travnja 2021.

--- Postoji taj jedan specifičan mot kako moja mater drži masne ruke nakon nedjeljnog ručka. Pečena kokoš i kumpiri guštaju se i prstima. Kad se oglodu sve kosti i pomaže pjat, masni prsti stoje još neko vrime rašireni u zraku da nešto ne umaste. Šteta sad prekidat gušt tamo nekim pranjem ruku. Pomalo...

Uvatila sam danas taj mot. Materina ruka je moja ruka.

15. travnja 2021.

--- Kopala sam danas po ormarima tražeći nešto stoto i nabasala na ovo: 3 stare drvene štipunice s našeg splitskog balkona i 3 male matrice za linorez. Odma sam se sitila svoje pokojne bake. Bila je puno vridna žena. Dida je užgaja egzotične tice, a ona ih je hranila i čistila im čibe. Stalno je nešto krpala, uglavom bičve. Često je nešto mlila: kavu, orahe, kruv za prezle...

Što bi Marija Lukas, rođena Žlebnik, rekla da zna da njezina unuka, umjesto da čisti ptičja govna, krpa i melje - teše drvo, skuplja i boja piljevinu?

17. travnja 2021.

--- Draga bako, bila sam ti puno vridna danas. Skoro kao ti. Cilo sam jutro tesala svoj novi rad. Ali, ne brini, muž i dica mi neće ostat gladni. Još rano jutros sam smislila šta ćemo za ručak i sad ću to na brzinu sprčkat.

19. travnja 2021.

--- Moja druga baka bila je kršna Ličanka. Baba Vida. Od njezinog naslijeda najvažnije su mi jedna riječ i jedna priča:

- RIJEČ "zeru" ili "zericu" koristila je kad bi epski prepričavala kako je nešto skuhala. To je prilično labav pojam pa je njezina juha nekad bila neslana, nekad preslana, iako bi ona u nju uvijek stavila zeru soli.

- PRIČA je o tome kako je u II. svjetskom ratu, dok se s braćom i rođacima kao djevojka skrivala po ličkim šikarama, bez doktora u blizini, svog mlađeg rođaka češnjakom izligečila od upale pluća.

Zato u sve šta kuham stavim zeru češnjaka, a svaki put kad ozbiljnije zakašljem, ozbiljnije posegnem za njim. Tako mi šapne moja baba Vida(rica).

23. travnja 2021.

--- Kad smo već kod "zeru": Da je sve u životu pitanje mjere, da ne kažem doze, učili su me odmalena. Jesam li zato uvijek toliko željela da mi na splitskom pazaru za Sudamju kupe ove male drvene mjerice? Kad sam ih danas vidjela u zagrebačkoj Nami, nisam im mogla odoljeti. Kupila sam ih za svoju kćer.

Gita (5) voli eksperimentirati i već je sama samcata shvatila da se najučinkoviti pripravci čuvaju u najmanjim bočicama.

26. travnja 2021.

--- I moja mama voli boćice. U ovu je stavila za-sve-dobro kantarionovo ulje iz svoje radinosti. Sama je nabrala gospinu travu u cvatu i držala je 40 dana u maslinovom ulju na suncu. (Ili u mraku, nisam sigurna.)

Ovih dana preuređuje kužinu. Zet joj je napravija policu za njene puno zdrave namirnice. Tu se može naći: nešto za jačanje imuniteta, nešto za čišćenje organizma, nešto za poticanje metabolizma, nešto protuupalno, nešto antikancerogeno, nešto za ravnotežu elektrolita, nekoliko antioksidansa...

Kao što vidite, barata se pojmovima. Daleko se doguralo od babinog češnjaka.

28. travnja 2021.

--- Po pitanju vlastitog izgleda, mama i ja slažemo se da je bavljenje time nužno zlo. Šminkamo se malo i rijetko. Frizuru uglavnom rješavamo doma, u letu. Ulažemo tek minimalni napor da djelujemo pristojno da svit ne bi mislila da smo se previše opustile. Da ne kažem "zapustile" jer mrzim taj izraz.

Nedavno je prespavala kod sestre zbog radova oko nove kužine. Rodica mi šalje fotku njezinog jutarnjeg izdanja na mobitel. Odmorna je i raščupana. Baš lipo. Baš kako triba. Baš kao ja.

Provukla sam je kroz 4 filtera da je svit ne pripozna na društvenim mrežama. Voli ostati inkognito. Naročito ako se još nije upristojila.

1. svibnja 2021.

--- S druge strane, moja Gita je, ono šta se kaže, "pravo žensko". Voli rozo, ljubičasto, šminke, šljokice, gumice i špangice... Voli se gledati u ogledalu i sređivati se. Ponekad i mene sredi: našminka me, napravi mi friz i nalakira mi nokte. Uživam u tome, iako zapravo nisam "taj tip".

Tu i tamo gospodjica sredi i svoje igračke, i to crnim markerom. Ne znam zašto. Dođe joj. Možda ih tako uljepšava. Možda se tako izražava. Možda ponekad ima potrebu biti "krivo žensko". A možda samo uči kako biti "svoj tip".

3. svibnja 2021.

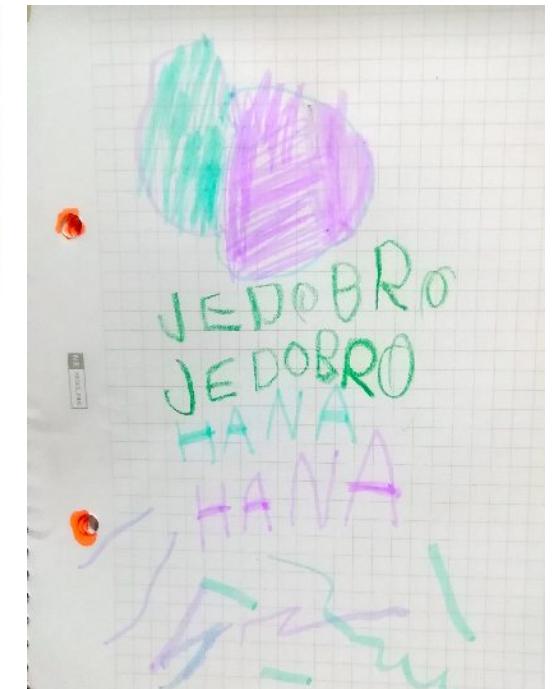
--- Vratimo se na zdravlje, ono je ipak najvažnije. Pitam se zašto mi stalno iskaču ovakve reklame dok surfam po netu. Nisam nikad pretraživala nikakve zdrave zelene obloge, majke mi.

Ako je istina da Veliki Brat sve vidi, zna li on nešto što ja ne znam? Bit će prije da, kad sidnjem pred ekran ovakva "nikakva" - nepočešljana i nenašminkana, njegovi smart algoritmi polude pa on bidan pomisli: "RED ALERT! Ova je bolesna." I šibne mi usputni zdravstveni savjet, nek se nađe za svaki slučaj.

Da se radi o Velikoj Sestri, bi li ona izvela drugačiji zaključak? Recimo kao moja najdraža likarica koja mi u igri, ničim izazvana, napiše ovakav nalaz. Odmah sam mirnija.

**Doktori su šokirani:
bol u zglobovima
nestati će jednom
zauvijek. Samo ako...**

6. svibnja 2021.

--- Drage moje,
kao što već znate, dobro sam. To je zato šta jedem
voće i čuvam nerve. Ponekad osjetim neki škerac, ali
to nije ništa. Samo se namažem kantarionovim uljem
ili pojedem zeru češnjaka. To vam je puno zdravo.

Trudim se bit vridna i izgledat pristojno. Masno
jedem samo nediljom. Ako me nešto baš rastavi na
proste faktore i skroz se izgubim u svemu, pomogne
mi mili-zerica nečeg učinkovitog.

Ali radije odem u šumu. Tamo se pretvorim u stablo.
Vjetar mi u krošnji raspliće misli, a deblo mi oblažu
ljekoviti zeleni oblozi. Vaši glasovi mi osnažuju
korijenje. Osjećam se odlično, uzemljeno. Jedino me
živcira to šta mi tu i tamo niknu neke neželjene
grančice kojih se nikako ne mogu riješiti.

7. svibnja 2021.

--- Ukratko, sve mi se posložilo:

Pretkinje i potomkinje.

Nedjelje i drvodjelje.

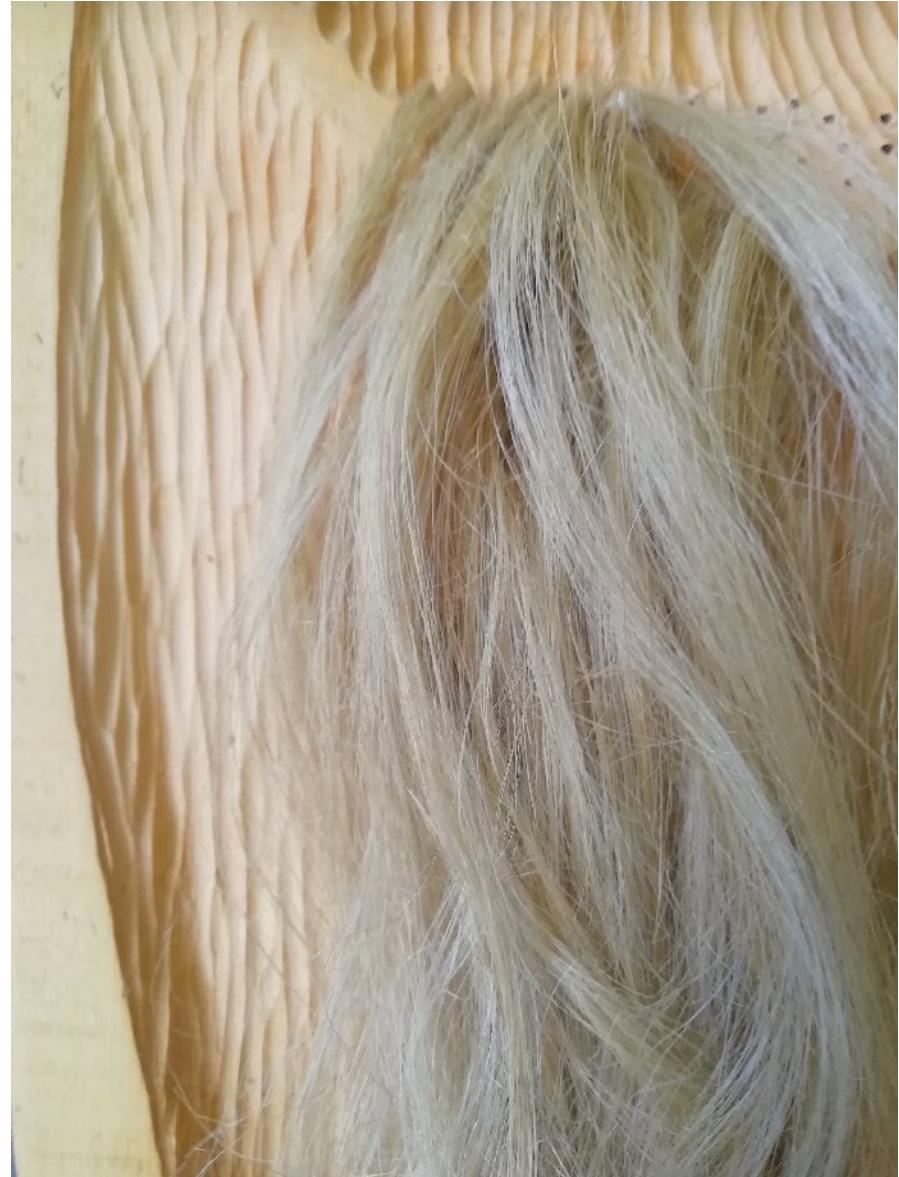
Kiparstvo i frizeraj.

Priroda i društvo.

Ljepota i zdravlje.

Riječi i djela.

Sredila sam se od glave do pete.

8. svibnja 2021.

Uživam dok traje.

